

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2016/1396,**18. august 2016,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) teatavaid lisasid****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 23 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud teatavate veistel, lammastel ja kitsedel esinevate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSE) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Määrust kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turulelaskmise ning teatavatel juhtudel ka nende ekspordi suhtes.
- (2) Määruse (EÜ) nr 999/2001 II lisas on sätestatud kriteeriumid, mille alusel riikide või piirkondade BSE staatust kooskõlas kõnealuse määruse artikli 5 lõikega 2 määratakse. Need kriteeriumid põhinevad Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervishoiu eeskirja veiste spongioosset entsefalopaatiat (BSE) käsitlevas peatükis sätestatud tingimustel.
- (3) 2015. aasta maikuus muutis OIE delegaatide ülemaailmne assamblee OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirja („eeskiri“) BSEd käsitlevat peatükki, lisades eeskirja artikli 11.4.1 järgmise lause: „BSE riski staatuse ametlikul tunnistamisel ei võeta BSE-na arvesse ebatüüpilist BSE-d, mida arvatakse esinevat spontaanselt väga vähesel määral kõigis veisepopulatsioonides.“ ⁽²⁾. Seepärast tuleks ebatüüpiline BSE määruse (EÜ) nr 999/2001 II lisa kohaldamisel BSE määrusest välja jätta.
- (4) Määruse (EÜ) nr 999/2001 III, V ja VII lisa sisaldavad mitmeid viiteid nõukogu direktiivile 64/433/EMÜ, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ nr 1774/2002 ⁽⁴⁾) ja komisjoni määrusele (EÜ) nr 1974/2006 ⁽⁵⁾. Kuna need kolm õigusakti on kehtetuks tunnistatud, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 lisade viiteid ajakohastada.
- (5) Määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisas sätestatud erinõudeid väheolulise BSE riskiga liikmesriikide veistelt pärineva määratletud riskiteguriga materjali eemaldamise kohta muudeti komisjoni määrusega (EL) 2015/1162 ⁽⁶⁾. Selle muudatuse tõttu tuleks vastavalt allpool esitatule muuta ka teatavaid määratletud riskiteguriga materjali eemaldamist käsitlevaid sätteid määruse (EÜ) nr 999/2001 V ja IX lisas.
- (6) Esiteks ei loeta mandleid vastavalt määrusega (EL) 2015/1162 määruse (EÜ) nr 999/2001 V lissasse väheolulise BSE riskiga liikmesriikide suhtes sätestatud erinõuetesse tehtud muudatusele sellistest riikidest pärit veiste puhul enam määratletud riskiteguriga materjaliks. Veise keele ristilõiget keeleluukeha keelejätkest keeletipu poolt, mida

⁽¹⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.

⁽²⁾ http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_bse.htm

⁽³⁾ Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/433/EMÜ ühendusesisest värske lihaga kauplemist mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta (EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1212).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1774/2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad (EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15).

⁽⁶⁾ Komisjoni 15. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1162, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) V lisa (ELT L 188, 16.7.2015, lk 3).

on nõutud kooskõlas määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisa punktis 7, tuleks seepärast kohaldada ainult veiste suhtes, kes on pärit kontrollitud või määratlemata BSE riskiga liikmesriikidest. Kõnealuse V lisa punkti 7 tuleks seepärast vastavalt muuta.

- (7) Teiseks loetakse selgroog vastavalt määrusega (EL) 2015/1162 määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisasse tehtud muudatusele määratletud riskiteguriga materjaliks ainult väikese osa liidu veiste puhul. Võttes arvesse liidu epidemioloogilise olukorra arengut ja ettevõtjate halduskoormuse vähendamise vajadust, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisa punkti 11.3 alapunktis a sätestatud nõuet, mille kohaselt tuleb rümpade märgisel esitada selgroo eemaldamisega seotud teave, muuta järgmiselt: kui praegu tuleb selgroogu sisaldavate veiserümpade või rümbalõigete märgisele juhil, kui selgroo eemaldamine ei ole vajalik, märkida sinine joon, siis pärast ülemineku-perioodi tuleks selgroogu sisaldavate veiserümpade või rümbalõigete märgisele juhil, kui selgroo eemaldamine on vajalik, märkida punane joon.
- (8) Sama muudatust, mille kohaselt sinise triibu asemel, mis kantakse märgisele siis, kui selgroo eemaldamine ei ole vajalik, tuleb märgisele kanda punane triip, kui selgroo eemaldamine on vajalik, tuleks kohaldada ka liitu imporditavate veistelt pärit toodete suhtes. Määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisa C peatüki C jao punkti 3 ja D jao punkti 3 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (9) Selleks et anda liidu ja liiduväliste ettevõtjatele ja pädevatele asutustele piisavalt aega kohanemiseks uue korraga, mille kohaselt tuleb märgisele kanda punane triip, kui selgroo eemaldamine on vajalik, peaks käesolev säte jõustuma pärast 30. juunini 2017 kestvat ülemineku-perioodi.
- (10) Määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 8 lõikega 3 on kontrollitud või määratlemata BSE riskiga liikmesriikides või piirkondades keelatud nende veiste, lammaste või kitsede puhul, kelle liha on ette nähtud inim- või loomatoiduks, vigastada kesknärvisüsteemikudesid pärast uimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga. Määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisa punktiga 6 laiendatakse seda keeldu väheolulise BSE riskiga liikmesriikidele seni, kuni kõiki liikmesriike saab klassifitseerida väikese BSE riskiga riikideks. Kuna ebatüüpilist BSE-d peetakse spontaanseks haiguseks, mida esineb vähesel määral ka väikese BSE riskiga riikides, tuleks kõnealust keeldu kohaldada seni, kuni kõik liikmesriigid on klassifitseeritud väikese BSE riskiga riikideks. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisa punkti 6 kõnealuse ajalise piirangu kaotamiseks muuta.
- (11) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 2 on sätestatud eeskirjad, mis on seotud liikmesriikidele või liikmesriigi piirkondadele väikese klassikalise skreipi riskiga riigi või piirkonna staatuse andmisega. Soome ja Rootsi esitasid vastavalt 25. juunil 2014 ja 24. augustil 2014 komisjonile taotluse väikese klassikalise skreipi riskiga riigi staatuse saamiseks.
- (12) 13. jaanuaril 2015 palus komisjon Euroopa Toiduohutusametilt (EFSA) teaduslikku ja tehnilist abi, et hinnata, kas Soome ja Rootsi on oma taotlustes tõendanud vastavust määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 2.1 alapunkti c ja punkti 2.2 nõuetele.
- (13) 19. novembril 2015 avaldas EFSA vastuseks komisjoni taotlusele kaks teaduslikku aruannet ⁽¹⁾ (edaspidi „EFSA aruanded“). EFSA aruannetes jõutakse järeldusele, et varasematest EFSA ja Teadusuuringute Ühiskeskuse Etalonainete ja Võrdlusmõõtmiste Instituudi (IRMM) tehtud diagnostiliste sõeluuringute hindamistest saadud testide tundlikkuse põhjal vastas Rootsi määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 2.1 alapunkti c nõuetele igal aastal viimase seitsme aasta jooksul ja Soome vastas neile nõuetele igal aastal viimase seitsme aasta jooksul, v.a 2010. aastal, mil üle 0,1 % klassikalise skreipi levimus tehti kindlaks 94,73 %-lise

⁽¹⁾ „Evaluation of the application of Sweden to be recognised as having a negligible risk of classical scrapie“ (EFSA Journal 2015;13(11):4292) ja „Evaluation of the application of Finland to be recognised as having a negligible risk of classical scrapie“ (EFSA Journal 2015;13(11):4293).

usaldusväärsusega. Kuna usaldusväärsuse erinevus 94,73 ja 95 protsendi vahel ei ole klassikalise skreipi juhtumi avastamata jätmise riski korral märkimisväärne ning ülejäänud kuuel aastal olid määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 2.1 alapunkti c nõuded täidetud, võib kriteeriumi lugeda viimase seitsme aasta jooksul täidetuks.

- (14) EFSA aruannetest nähtub ka, et EFSA ja IRMMi varasematest sõeluuringutes kasutatavate diagnostikatestide hindamistest saadud testide tundlikkuse põhjal vastaksid Rootsi ja Soome kavatsused, mis on seotud klassikalise skreipi järelevalvega tulevikus, määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 2.2 nõuetele.
- (15) Võttes arvesse EFSA aruandeid ja positiivseid tulemusi, milleni komisjon jõudis kõnealuste taotluste hindamisel määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 2.1 sätestatud muude kriteeriumide alusel, tuleks Rootsi ja Soome kanda väikese klassikalise skreipi riskiga liikmesriikide loetellu.
- (16) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 3.2 on esitatud loetelu liikmesriikidest, mille riiklikud skreipi kontrollimise programmid on heaks kiidetud. Kuna Soome ja Rootsi tuleks nüüd kanda kõnealuse jao punkti 2.3 kui väikese klassikalise skreipi riskiga liikmesriigid, tuleks nad kõnealuse jao punkti 3.2 heakskiidetud riiklike skreipi kontrollimise programmidega liikmesriikide loetelust välja jätta, sest uus staatus pakub suuremaid tagatisi kui need, mis antakse heakskiidetud riiklike skreipi kontrollimise programmidega.
- (17) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktides 1.2 ja 1.3 on sätestatud tingimused, millele põllumajandusettevõtte peab väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga ettevõtte staatuse saamiseks vastama. Kõnealuse jao punktis 4 on sätestatud skreipiga seotud tingimused, mis tuleb täita liidusisesel lammaste ja kitsedega ning nende sperma ja embrüotega kauplemisel.
- (18) Lisaks on põllumajandusettevõtte määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 3 lõike 1 alapunktis i määratletud kui koht, kus loomi peetakse, kasvatatakse, aretatakse, nendega tegeletakse või kus neid inimestele näidatakse. Nii seemendusjaamu kui ka loomaaedu tuleb seepärast käsitleda põllumajandusettevõtetena ning nende suhtes tuleb kohaldada määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao sätestatud tingimusi.
- (19) Arvestades, et skreipi levimise risk isaste lammaste ja kitsede kaudu, keda peetakse seemendusjaamades, mis on tunnustatud ja mida kontrollitakse vastavalt direktiivi 92/65/EMÜ⁽¹⁾ D lisas sätestatud tingimustele, on piiratud, on asjakohane kehtestada määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao eritingimused seemendusjaamadele.
- (20) Nende eritingimustega tuleks ette näha, et väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõttesse võib seemendusjaamast lambaid ja kitsi tuua, kui i) seemendusjaam on tunnustatud ja seda kontrollitakse vastavalt direktiivi 92/65/EMÜ D lisale; ii) seemendusjaamas ei ole vastavalt kas viimase seitsme või kolme aasta jooksul esinenud klassikalise skreipi juhtumeid; iii) vastavalt kas viimase seitsme või kolme aasta jooksul on seemendusjaama toodud ainult järgmisi lambaid ja kitsi: lambad ja kitsed põllumajandusettevõtetest, kus lambaid ja kitsi püsivalt märgistatakse ja peetakse registrit põllumajandusettevõttesse saabuvate ja sealt välja viidavate lammaste ja kitsede liikumise kohta, kus ei ole vastavalt kas viimase seitsme või kolme aasta jooksul esinenud klassikalise skreipi juhtumeid ning kus veterinaarjärelevalve ametnik või pädeva asutuse volitatud veterinaararst teeb korrapäraseid kontrolle; iv) seemendusjaam on kehtestanud bioohutuse meetmed, millega tagatakse, et seemendusjaamas ei puutu omavahel kokku erineva skreipi staatusega põllumajandusettevõtetest pärit lambad ja kitsed. Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punkti 1.2 alapunkti c ja punkti 1.3 alapunkti c tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (21) Selleks et võtta arvesse käesolevas põhjenduses eespool nimetatud seemendusjaamade eritingimusi, tuleks muuta ka määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 4.2 sätestatud skreipiga seotud tingimusi, mis tuleb täita liidusisesel sperma ja embrüotega kauplemisel. Lisaks tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisa H peatükis sätestatud lammaste ja kitsede sperma ja embrüote impordi tingimustesse lisada viide kõnealustele eritingimustele.

⁽¹⁾ Nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A lisa I peatükis osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).

- (22) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 4.1 sätestatud tingimused liidusiseseks lammaste ja kitsedega kauplemiseks on kehtestatud klassikalise skreipi levimise vältimiseks põllumajandusettevõtetes peetavate põllumajandusloomade hulgas. Kuna ainult loomaaedade vaheline lammaste ja kitsede liikumine ei mõjuta põllumajandusloomadena peetavate liidu lammaste ja kitsede skreipi staatust, ei tuleks kõnealuseid eritingimusi kohaldada lammaste ja kitsede suhtes, keda peetakse ainult nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti c heakskiidetud asutuse, instituudi või keskuse mõistega hõlmatud loomaaedades või kes liiguvad ainult nende vahel. Nende loomade puhul tuleks seepärast teha erand määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 4.1 sätestatud tingimustest.
- (23) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 4.1 sätestatud, skreipiga seotud tingimusi liidusisesel eluslammaste ja -kitsedega kauplemiseks on liidusisesel teatavate haruldaste tõugudega kauplemisel raske täita. Sugulasaretuse vältimiseks ja geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks haruldaste tõugude populatsioonides on vajalik selliste loomade korrapärane vahetamine liikmesriikide vahel. Seepärast tuleks ette näha eritingimused haruldastesse tõugudesse kuuluvate lammaste ja kitsede liidusiseseks kauplemiseks. Kõnealused eritingimused peaksid võimaldama liidusisest kauplemist selliste haruldastesse tõugudesse kuuluvate lammaste ja kitsedega, kes ei vasta määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisa A peatüki A jao punktis 4.1 sätestatud tingimustele.
- (24) Mõistet „haruldane tõug“ ei ole liidu õigusaktides konkreetselt määratletud. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 (⁽¹⁾) artikli 7 lõigetes 2 ja 3 on siiski kehtestatud tingimused, mille alusel saab võtta põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohaseid põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevate kohalike tõugude kasvatamise kohustusi. Neis tingimustes on eelkõige nõutud, et nõuetekohaselt tunnustatud asjaomane tehniline asutus registreerib asjaomase tõu tõuraamatu ja ajakohastab seda. Nõukogu direktiivi 89/361/EMÜ (⁽²⁾) kohaselt peab selline tehniline asutus olema tõuaretusorganisatsioon või -ühing, mille on heaks kiitnud liikmesriik, kus see on asutatud, või kõnealuse liikmesriigi ametiasutus.
- (25) Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 kohaldamisel põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevaid kohalikke tõuge määratleda kui neid lamba- ja kitsetõuge, mis vastavad delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 7 lõigetele 2 ja 3 ja mille suhtes kohaldatakse direktiivi 89/361/EMÜ kohaselt heakskiidetud tõuaretusorganisatsiooni või -ühingu või asjaomase liikmesriigi ametiasutuse rakendatavat kaitseprogrammi.
- (26) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisa C peatüki B jagu tuleks muuta nii, et liitu oleks võimalik importida väheolulise BSE riskiga kolmandate riikide veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit tooteid ka siis, kui kõnealused tooted on saadud toormaterjalist, mis on osaliselt või täielikult pärit kontrollitud või määratlemata BSE riskiga riikidest, eeldusel et määratletud riskiteguriga materjal on kontrollitud või määratlemata BSE riskiga riikidest pärit toormaterjali küljest eemaldatud.
- (27) Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 II, III, V, VII, VIII ja IX lisa vastavalt muuta.
- (28) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 999/2001 II, III, V, VII, VIII ja IX lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

(¹) Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.7.2014, lk 1).

(²) Nõukogu 30. mai 1989. aasta direktiiv 89/361/EMÜ tõupuhaste aretuslammaste ja -kitsede kohta (EÜT L 153, 6.6.1989, lk 30).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse punktiga 6 määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisasse tehtud muudatusi kohaldatakse alates 1. juulist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. august 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNKER

LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 II, III, V, VII, VIII ja IX lisa muudetakse järgmiselt.

1. II lisa A peatüki esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriikide või kolmandate riikide või nende piirkondade (edaspidi „riigid või piirkonnad“) BSE staatus määratakse kindlaks punktides a–e esitatud kriteeriumide alusel. Käesoleva lisa kohaldamisel ei võeta BSE-na arvesse ebatüüpilist BSE-d, mida arvatakse esinevat spontaanselt väga vähesel määral kõigis veisepopulatsioonides.“

2. III lisa A peatükki muudetakse järgmiselt:

a) I osa punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. **Kontrollidele järgnevad meetmed**

6.1. Kui inimtoiduks tapetud loom on valitud kontrollimiseks veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes, ei kanta määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa I jao III peatükis sätestatud tervisemärki looma rümbale enne kiirtesti negatiivse tulemuse saamist.

6.2. Liikmesriigid võivad teha erandi punkti 6.1 sätetest, kui tapamajas kasutatakse ametlikku süsteemi, millega tagatakse, et mitte ühtegi tervisemärki kandvat kontrollitud looma osa ei viida tapamajast välja enne kiirtesti negatiivse tulemuse saamist.

6.3. Kõik veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes kontrollitava looma kehaosad, sealhulgas nahk, säilitatakse ametliku kontrolli all kuni kiirtesti negatiivse tulemuse saamiseni, v.a juhul, kui need kõrvaldatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga a või b või kui keharasvu töödeldakse kooskõlas määrusega (EL) nr 142/2011 ja kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga e või kui neid kasutatakse viimatinimetatud määruse artiklis 36 osutatud kõrvalsaaduste tootmiseks.

6.4. Kiirtestis positiivse või ebaselge tulemuse saanud looma kehaosad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktile a või b, välja arvatud materjal, mida tuleb säilitada käesoleva lisa B peatüki III osas ette nähtud registri jaoks, ja selliselt kehalt saadud rasvad, kui neid rasvu töödeldakse kooskõlas määrusega (EL) nr 142/2011 ja kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga e või kui neid kasutatakse viimatinimetatud määruse artiklis 36 osutatud kõrvalsaaduste tootmiseks.

6.5. Kui inimtoiduks tapetud loomale tehtud kiirtesti tulemus on positiivne või ebaselge, tuleb lisaks positiivse või ebaselge testitulemusega looma rümbale hävitada punkti 6.4 kohaselt vähemalt sellele samal tapaliinil vahetult eelnev rümp ja kaks vahetult järgnevat rümpa.

Erandina käesoleva punkti esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada hävitada eespool nimetatud rümbad üksnes juhul, kui X lisa C peatüki punkti 3.1 alapunktis b osutatud kinnitavate uuringute tulemusena osutub kiirtesti tulemus positiivseks või ebaselgeks.

6.6. Liikmesriigid võivad teha erandeid punkti 6.5 sätetest juhul, kui tapamajas kasutatakse süsteemi rümpadevahelise nakatumise vältimiseks.“;

b) II osas asendatakse punktid 7.3 ja 7.4 järgmisega:

„7.3. Kõik kontrollitava looma kehaosad, sealhulgas nahk, säilitatakse ametliku kontrolli all kuni kiirtesti negatiivse tulemuse saamiseni, v.a juhul, kui need kõrvaldatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga a või b või kui keharasvu töödeldakse kooskõlas määrusega (EL) nr 142/2011 ja kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga e või kui neid kasutatakse viimatinimetatud määruse artiklis 36 osutatud kõrvalsaaduste tootmiseks.

- 7.4. Kiirtestis positiivse tulemuse saanud looma kehaosad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse vahetult vastavalt määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktide a või b, välja arvatud materjal, mida tuleb säilitada käesoleva lisa B peatüki III osas ette nähtud registri jaoks, ja selliselt kehalt saadud sulatatud rasvad, kui neid sulatatud rasvu töödeldakse kooskõlas määrusega (EL) nr 142/2011 ja kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 12 punktiga e või kui neid kasutatakse viimatinimetatud määruse artiklis 36 osutatud kõrvalsaaduste tootmiseks.“

3. V lisa muudetakse järgmiselt:

- a) punktid 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. **Märgistamine ja kõrvaldamine**

Määratletud riskiteguriga materjal tuleb märgistada värviga või vajaduse korral kohe kõrvaldamisel teisiti märgistada ning täielikult hävitada vastavalt määruse (EÜ) nr 1069/2009, eriti selle artikli 12 eeskirjadele.

4. **Määratletud riskiteguriga materjali eemaldamine**

4.1. Määratletud riskiteguriga materjal eemaldatakse:

- a) tapamajades või vajaduse korral teistes loomade tapmiseks ettenähtud kohtades;
- b) lihalõikusettevõtetes, kui tegemist on veiste selgrooga;
- c) määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punktis h osutatud tunnustatud ettevõtetes, kui see on asjakohane.

4.2. Erandina punktist 4.1 on kooskõlas käesoleva määruse artikli 24 lõikes 3 osutatud korraga ja järgmistel tingimustel lubatud määratletud riskiteguriga materjali eemaldamise asemel kasutada artikli 8 lõikes 2 osutatud alternatiivtesti, eeldusel et alternatiivtest on esitatud X lisa loetelus:

- a) alternatiivtestid tehakse tapamajades kõikidel loomadel, kes vastavad määratletud riskiteguriga materjali eemaldamise tingimustele;
- b) mitte ühtki inimtoiduks või söödaks ettenähtud veistest, lammastest või kitsedest saadud toodet ei tohi tapamajast välja viia enne, kui pädev asutus on saanud ja heaks kiitnud võimalikel nakatunud tapetud loomadel tehtud alternatiivtestid juhul, kui mõnel neist on BSE kinnituse saanud;
- c) alternatiivtesti positiivse tulemuse korral tuleb hävitada kogu võimalik nakatunud veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit materjal tapamajas vastavalt punktile 3, välja arvatud juhul, kui kõiki nakatunud looma kehaosad, sealhulgas toornahka, on võimalik identifitseerida ja eraldi hoida.

4.3. Erandina punktist 4.1 võib liikmesriik otsustada lubada:

- a) lammaste ja kitsede seljaaju eemaldamist spetsiaalselt selleks volitatud lihalõikusettevõtetes;
- b) veiste selgroo eemaldamist rümpadest või rümboosadest spetsiaalselt selleks volitatud, kontrollitud ja registreeritud lihapoodides;
- c) veistelt pea liha lõikamist spetsiaalselt selleks volitatud lihalõikusettevõtetes vastavalt punktile 9.

4.4. Käesolevas peatükis sätestatud eeskirju määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamiseks ei kohaldata 1. kategooria materjali suhtes, mida kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 18 lõike 2 punktiga a loomaaloomade söödana, ega 1. kategooria materjali suhtes, mida kasutatakse kooskõlas kõnealuse määruse artikli 18 lõike 2 punktiga b ohustatud või kaitsealuste raipetoiduliste lindude ja teiste liikide toiduks nende looduslikus elupaigas, et edendada bioloogilist mitmekesisust.“

b) punktid 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Kudede kahjustamist käsitlevad meetmed

Lisaks artikli 8 lõikes 3 sätestatule, mille kohaselt on kontrollitud või määratlemata BSE riskiga liikmesriikides või piirkondades keelatud nende veiste, lammaste või kitsede puhul, kelle liha on ette nähtud inim- või loomatoiduks, vigastada kesknärvisüsteemikudesid pärast uimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga, tuleks kõnealust keeldu kohaldada ka väikese BSE riskiga liikmesriikide suhtes.

7. Veiselt keelte lõikamine

Inimtoiduks või loomatoiduks ette nähtud igas vanuses veiste keelte lõikamine toimub tapamajas ristlõikega keeleлуу keeletipu suunas, v.a selliste veiste keelte puhul, kes on pärit väheolulise BSE riskiga liikmesriikidest.“;

c) punkt 11 asendatakse järgmisega:

„11. Kontrollid

11.1. Käesoleva lisa nõuetekohase rakendamise tagamiseks teostavad liikmesriigid sagedast ametlikku kontrolli ning kontrollivad saastumisvastaste meetmete rakendamist, seda eriti tapamajades, lihalõikusettevõtetes ja teistes kohtades, kus toimub määratletud riskiteguriga materjali eemaldamine, näiteks lihapoodides ja punkti 4.1 alapunktis c osutatud ettevõtetes.

11.2. Liikmesriigid seavad eelkõige sisse süsteemi, millega tagatakse ja kontrollitakse, et määratletud riskiteguriga materjal kasutatakse ja kõrvaldatakse kooskõlas käesoleva määrusega ja määrusega (EÜ) nr 1069/2009.

11.3. Kehtestatakse süsteem, millega kontrollitakse punkti 1 alapunktis a määratletud seljaaju eemaldamist. See kontrollisüsteem hõlmab vähemalt järgmisi meetmeid:

a) kuni 30. juunini 2017 identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümbad või rümbalõiked juhul, kui selgroo eemaldamine ei ole vajalik, selgelt nähtava sinise triibu abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 artiklis 13 osutatud märgisel;

alates 1. juulist 2017 identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümbad või rümbalõiked juhul, kui selgroo eemaldamine on vajalik, selgelt nähtava punase triibu abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 artiklis 13 osutatud märgisel;

b) vajaduse korral näidatakse täiendav teave selgroo eemaldamist vajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta ära lihapartiiga seotud äridokumendil. Impordi puhul lisatakse kõnealune täiendav teave vajaduse korral ühisele veterinaariaalasele sisenemisdokumendile (CVED), millele on viidatud komisjoni määruse (EÜ) nr 136/2004 (*) artikli 2 lõikes 1;

(*) Komisjoni 22. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 136/2004, milles sätestatakse kolmandatest riikidest imporditud kaupade veterinaarkontrolli kord ühenduse piiripunktides (ELT L 21, 28.1.2004, lk 11).“

c) lihamüügiettevõtted on kohustatud punktis b nimetatud äridokumente säilitama vähemalt ühe aasta jooksul.

4. VII lisa B peatüki punktid 4.2, 4.3 ja 4.4 asendatakse järgmisega:

„4.2. Põllumajandusettevõttesse võib tuua üksnes järgmisi lambaid:

a) ARR/ARR-genotüübiga isased lambad;

b) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita emased lambad.

Erandina punktides a ja b võivad liikmesriigid lubada punktides c ja d osutatud lammaste toomist põllumajandusettevõttesse, tingimusel et:

i) ettevõttes kasvatatav tõug on põllumajanduse jaoks kadumisohtus olev kohalik tõug delegeeritud komisjoni määruse (EL) nr 807/2014 (*) artikli 7 lõigete 2 ja 3 tähenduses;

ii) ettevõttes kasvatatava tõu suhtes rakendatakse komisjoni direktiivi 89/361/EMÜ (**) artikli 5 kohaselt heakskiidetud või tunnustatud tõuaretusorganisatsiooni või -ühingu või mõne ametiasutuse kaitseprogrammi; ning

iii) ARR-alleeli esinemissagedus põllumajandusettevõttes kasvatatava tõu piires on väike;

c) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita isased lambad;

d) ilma VRQ-alleelita emased lambad.

4.3. Põllumajandusettevõttes võib kasutada üksnes järgmiseid tõujäarasid ning lambaspermat ja -embrüoid:

a) ARR/ARR-genotüübiga isased lambad;

b) ARR/ARR-genotüübiga järede sperma;

c) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita embrüod.

Erandina punktides a, b ja c võivad liikmesriigid lubada punktides d, e ja f osutatud tõujärade ning lambasperma ja -embrüote kasutamist põllumajandusettevõttes, tingimusel et:

i) ettevõttes kasvatatav tõug on põllumajanduse jaoks kadumisohus olev kohalik tõug delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 7 lõigete 2 ja 3 tähenduses;

ii) ettevõttes kasvatatava tõu suhtes rakendatakse direktiivi 89/361/EMÜ artikli 5 kohaselt heakskiidetud või tunnustatud tõuaretusorganisatsiooni või -ühingu või mõne ametiasutuse kaitseprogrammi; ning

iii) ARR-alleeli esinemissagedus põllumajandusettevõttes kasvatatava tõu piires on väike;

d) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita isased lambad;

e) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita lammaste sperma;

f) ilma VRQ-alleelita embrüod.

4.4. Loomade väljaviimine põllumajandusettevõtetest on lubatud loomade hävitamiseks või kohe inimtoiduks tapmiseks või järgmistel tingimustel:

a) ARR/ARR-genotüübiga jäarasid ja uttesid võib viia põllumajandusettevõtetest välja kõikidel otstarvetel, sealhulgas aretamiseks, tingimusel et nad viiakse teistesse põllumajandusettevõtetesse, mille suhtes kohaldatakse meetmeid punkti 2.2.2 alapunkti c või punkti 2.2.2 alapunkti d kohaselt;

b) kui liikmesriik nii otsustab, võib ute- ja kitsetallesid viia liikmesriigi territooriumil asuvasse teise põllumajandusettevõttesse üksnes tapaeelseks nuumamiseks, tingimusel et:

i) sihtkoha põllumajandusettevõttes ei ole muid kui tapaeelseks nuumamiseks ettenähtud lambaid ja kitsi;

ii) pärast nuumamise lõppu viiakse ute- ja kitsetalled, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, mille suhtes kohaldatakse punkti 2.2.2 alapunkti c alapunktis iii või punkti 2.2.2 alapunktis d osutatud likvideerimis-meetmeid, otse sama liikmesriigi territooriumil asuvasse tapamajja, kus nad tapetakse hiljemalt 12 kuu vanuseks saamisel.

(*) Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.7.2014, lk 1).

(**) Nõukogu 30. mai 1989. aasta direktiiv 89/361/EMÜ tõupuhaste aretuslammaste ja -kitsede kohta (EÜT L 153, 6.6.1989, lk 30).“

5. VIII lisa A peatüki A jagu muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Väikese ja kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõtted

1.1. Liidusesel kauplemisel võivad liikmesriigid vajaduse korral kehtestada ja võtta kasutusele ametliku süsteemi, et tunnistada põllumajandusettevõtteid väikese klassikalise skreipi riskiga või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga ettevõteteks. Vajaduse korral loovad ja peavad nad selle ametliku süsteemi põhjal loetelusid lambaid ja kitsi pidavate väikese klassikalise skreipi riskiga või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõtetest.

1.2. Lambaid pidava põllumajandusettevõtte, mis on tunnistatud VII lisa C peatüki 4. osa punkti 1 alapunkti a kohaselt TSEde suhtes resistentseks I tasemel ja kus ei ole vähemalt viimase seitsme aasta jooksul leidnud kinnitust ükski klassikalise skreipi juhtum, võib tunnistada väikese klassikalise skreipi riskiga ettevõtteks.

Lambaid, kitsi või lambaid ja kitsi pidava põllumajandusettevõtte võib tunnistada väikese klassikalise skreipi riskiga ettevõtteks ka juhul, kui ettevõtte on vastanud vähemalt viimase seitsme aasta jooksul järgmistele tingimustele:

a) lambad ja kitsed on märgistatud püsiva märgistusega ja nende kohta peetakse registrit, mis võimaldab kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;

b) põllumajandusettevõttesse saabuvate ja sealt välja viidavate lammaste ja kitsede kohta peetakse registrit;

c) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmisi lambaid ja kitsi:

i) lambad ja kitsed, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, kus klassikalise skreipi risk on väike;

ii) lambad ja kitsed, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, kus on täidetud alapunktides a–i sätestatud tingimusi vähemalt viimase seitsme aasta jooksul või vähemalt sama ajavahemiku jooksul, kui põllumajandusettevõtte, kuhu loomad viiakse, on vastanud kõnealustes punktides sätestatud tingimustele;

iii) ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad;

iv) lambad ja kitsed, kes vastavad alapunktis i või ii sätestatud tingimustele, v.a seemendusjaamas pidamise ajal, eeldusel et kõnealune seemendusjaam vastab järgmistele tingimustele:

— seemendusjaam on nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ (*) D lisa I peatüki punkti I kohaselt heaks kiidetud ja seda kontrollitakse kooskõlas kõnealuse lisa I peatüki punktiga II;

— viimase seitsme aasta jooksul on seemendusjaama toodud ainult lambaid ja kitsi, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, kus olid kõnealuse perioodi jooksul täidetud punktides a, b ja e sätestatud tingimused ning kus veterinaarjärelevalve ametnik või pädeva asutuse volitatud veterinaararst tegi korrapäraseid kontrolle;

— viimase seitsme aasta jooksul ei ole seemendusjaamas kinnitust leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;

— seemendusjaam on kehtestanud bioohutuse meetmed, mis tagavad, et seal peetavad ja väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõttest pärit lambad ja kitsed ei puutu otseselt ega kaudselt kokku madalama klassikalise skreipi staatusega põllumajandusettevõttest pärit lammaste ja kitsedega;

d) veterinaarjärelevalve ametnik või veterinaararst, kellele pädev asutus on andnud selleks otstarbeks volituse, teeb põllumajandusettevõttes korrapäraselt kontrolle, et veenduda alates 1. jaanuarist 2014 vähemalt kord aastas punktides a kuni i sätestatud tingimuste täitmisest;

- e) kinnitust ei ole leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;
- f) kuni 31. detsembrini 2013 kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes kõiki III lisa A peatüki II osa punktis 3 osutatud üle 18 kuu vanuseid lambaid ja kitsi, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks.

Alates 1. jaanuarist 2014 kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes kõiki üle 18 kuu vanuseid lambaid ja kitsi, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks.

Erandina punkti f esimese ja teise lõigu tingimustest võivad liikmesriigid otsustada, et kõiki üle 18 vanuseid kaubandusliku väärtuseta lambaid ja kitsi, kes praagitakse looma tootliku elu lõppedes välja, mitte ei tapeta inimtoiduks, kontrollib veterinaarjärelevalve ametnik ning kõiki neid, kelle puhul ilmneb kurnatuse tunnuseid või neuroloogilisi tunnuseid, kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes.

Lisaks punktides a kuni f sätestatud tingimustele peavad alates 1. jaanuarist 2014 olema täidetud järgmised tingimused:

- g) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmisi lammaste ja kitsede munarakke ja embrüoid:
- i) munarakud ja embrüod, mis on saadud doonorloomadelt, keda on hoitud sünnist saadik liikmesriigis, kus klassikalise skreipi risk on väike, või põllumajandusettevõttes, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud, või kelle puhul on täidetud järgmised nõuded:
 - loomad on märgistatud püsiva märgistusega, et oleks võimalik kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;
 - loomi on hoitud sünnist saadik põllumajandusettevõttes, kus ei ole nende sealviibimise ajal kinnitust leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;
 - loomadel ei olnud munarakkude või embrüote kogumise ajal klassikalise skreipi kliinilisi haigustunnuseid;
 - ii) tegemist on vähemalt ühe ARR-alleeliga lammaste munarakkude või embrüotega;
- h) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmist lammaste ja kitsede spermat:
- i) sellistelt doonorloomadelt pärit sperma, keda on hoitud sünnist saadik liikmesriigis, kus klassikalise skreipi risk on väike, või põllumajandusettevõttes, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud, või kelle puhul on täidetud järgmised nõuded:
 - loomad on märgistatud püsiva märgistusega, et oleks võimalik kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;
 - loomadel ei olnud sperma kogumise ajal klassikalise skreipi kliinilisi haigustunnuseid;
 - ii) ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga järede sperma;
 - i) põllumajandusettevõtte lammastel ja kitsedel ei ole ei otsest ega kaudset kokkupuudet, sh ühise karjatamise näol, madalama klassikalise skreipi staatusega põllumajandusettevõttest pärit lammaste ja kitsedega.

1.3. Ainult lambaid või kitsi või lambaid ja kitsi pidava põllumajandusettevõtte võib tunnistada kontrollitud klassikalise skreipi riskiga ettevõtteks juhul, kui ettevõtte on vastanud vähemalt viimase kolme aasta jooksul järgmistele tingimustele:

- a) lambad ja kitsed on märgistatud püsiva märgistusega ja nende kohta peetakse registrit, mis võimaldab kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;
- b) põllumajandusettevõttesse saabuvate ja sealt välja viidavate lammaste ja kitsede kohta peetakse registrit;
- c) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmisi lambaid ja kitsi:
 - i) lambad ja kitsed, mis on pärit põllumajandusettevõtetest, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud;
 - ii) lambad ja kitsed, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, kus on täidetud punktides a kuni i sätestatud tingimusi vähemalt viimase kolme aasta jooksul või vähemalt sama ajavahemiku jooksul, kui seda on tehtud põllumajandusettevõttes, kuhu loomad viiakse;
 - iii) ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad;
 - iv) lambad ja kitsed, kes vastavad alapunktis i või ii sätestatud tingimustele, v.a seemendusjaamas pidamise ajal, eeldusel et kõnealune seemendusjaam vastab järgmistele tingimustele:
 - seemendusjaam on nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ D lisa I peatüki punkti I kohaselt heaks kiidetud ja seda kontrollitakse kooskõlas kõnealuse lisa I peatüki punktiga II;
 - viimase kolme aasta jooksul on seemendusjaama toodud ainult lambaid ja kitsi, kes on pärit põllumajandusettevõtetest, kus olid kõnealuse perioodi jooksul täidetud punktides a, b ja e sätestatud tingimused ning kus veterinaarjärelevalve ametnik või pädeva asutuse volitatud veterinaararst tegi korrapäraseid kontrolle;
 - viimase kolme aasta jooksul ei ole seemendusjaamas kinnitust leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;
 - seemendusjaam on kehtestanud bioohutuse meetmed, mis tagavad, et seal peetavad ja väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõttest pärit lambad ja kitsed ei puutu otseselt ega kaudselt kokku madalama klassikalise skreipi staatusega põllumajandusettevõttest pärit lammaste ja kitsedega;
- d) veterinaarjärelevalve ametnik või veterinaararst, kellele pädev asutus on andnud selleks otstarbeks volituse, teeb põllumajandusettevõttes korrapäraselt kontrolle, et veenduda alates 1. jaanuarist 2014 vähemalt kord aastas punktides a kuni i sätestatud tingimuste täitmises;
- e) kinnitust ei ole leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;
- f) kuni 31. detsembrini 2013 kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes kõiki III lisa A peatüki II osa punktis 3 osutatud üle 18 kuu vanuseid lambaid ja kitsi, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks.

Alates 1. jaanuarist 2014 kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes kõiki üle 18 kuu vanuseid lambaid ja kitsi, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks.

Erandina punkti f esimese ja teise lõigu tingimustest võivad liikmesriigid otsustada, et kõiki üle 18 vanuseid kaubandusliku väärtuseta lambaid ja kitsi, kes praagitakse looma tootliku elu lõppedes välja, mitte ei tapeta inimtoiduks, kontrollib veterinaarjärelevalve ametnik ning kõiki neid, kelle puhul ilmneb kurnatuse tunnuseid või neuroloogilisi tunnuseid, kontrollitakse vastavalt X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsetele meetoditele ja juhenditele laboris klassikalise skreipi esinemise suhtes.

Lisaks punktides a kuni f sätestatud tingimustele peavad alates 1. jaanuarist 2014 olema täidetud järgmised tingimused:

g) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmisi lammaste ja kitsede munarakke ja embrüoid:

i) munarakud ja embrüod, mis on saadud doonorloomadelt, keda on hoitud sünnist saadik liikmesriigis, kus klassikalise skreipi risk on väike, või põllumajandusettevõttes, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud, või kelle puhul on täidetud järgmised nõuded:

— loomad on märgistatud püsiva märgistusega, et oleks võimalik kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;

— loomi on hoitud sünnist saadik põllumajandusettevõttes, kus ei ole nende sealviibimise ajal kinnitust leidnud ükski klassikalise skreipi juhtum;

— loomadel ei olnud munarakkude või embrüote kogumise ajal klassikalise skreipi kliinilisi haigustunnuseid;

ii) tegemist on vähemalt ühe ARR-alleleliga lammaste munarakkude või embrüotega;

h) põllumajandusettevõttesse tuuakse üksnes järgmist lammaste ja kitsede spermat:

i) sperma, mis on saadud doonorloomadelt, keda on hoitud sünnist saadik liikmesriigis, kus klassikalise skreipi risk on väike, või põllumajandusettevõttes, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud, või kelle puhul on täidetud järgmised nõuded:

— loomad on märgistatud püsiva märgistusega, et oleks võimalik kindlaks teha põllumajandusettevõtte, kus nad sündisid;

— loomadel ei olnud sperma kogumise ajal klassikalise skreipi kliinilisi haigustunnuseid;

ii) ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga jäärade sperma;

i) põllumajandusettevõtte lammastel ja kitsedel ei ole ei otsest ega kaudset kokkupuudet, sh ühise karjatamise näol, madalama staatusega põllumajandusettevõttest pärit lammaste ja kitsedega.

1.4. Kui põllumajandusettevõttes, kus on väike või kontrollitud klassikalise skreipi risk, või põllumajandusettevõttes, mille puhul on tuvastatud VII lisa B peatüki 1. osas osutatud uurimise käigus väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõttega epidemioloogiline seos, tehakse kindlaks klassikalise skreipi juhtum, kustutatakse väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõtte viivitamata käesoleva jao punktis 1.1 osutatud loetelust.

Liikmesriik teavitab viivitamata teisi liikmesriike, kes on sisse toonud nakatunud põllumajandusettevõtte lambaid ja kitsi või nendelt lammastelt ja kitsedelt kogutud spermat või embrüoid viimase seitsme aasta jooksul, kui tegemist on väikese klassikalise skreipi riskiga ettevõttega, või viimase kolme aasta jooksul, kui tegemist on kontrollitud klassikalise skreipi riskiga ettevõttega.

(*) Nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse (ELT L 268, 14.9.1992, lk 54)“;

b) punkti 2.1 alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) vähemalt viimase seitsme aasta jooksul on kontrollitud lambaid ja kitsi, kellel on olnud klassikalise skreipi kliinilisi haigustunnuseid;

- c) vähemalt viimase seitsme aasta jooksul on kontrollitud igal aastal piisaval arvul üle 18 kuu vanuseid lambaid ja kitsi, kes on tüüpilised tapetud, surnud või muul eesmärgil kui inimtoiduks tapetud lambad ja kitsed, et kõnealuses populatsioonis oleks võimalik teha üle 0,1 % klassikalise skreipi levimust kindlaks 95 % usaldusväärsusega, ja sel ajavahemikul ei ole tuvastatud ühtki klassikalise skreipi juhtumit;“
- c) punkt 2.3 asendatakse järgmisega:
- „2.3. Väikese klassikalise skreipi riskiga liikmesriigid või nende piirkonnad on järgmised:
- Austria
 - Soome
 - Rootsi.“;
- d) punkt 3.2 asendatakse järgmisega:
- „3.2. Kiidetakse heaks järgmiste liikmesriikide riiklikud skreipi kontrollimise programmid:
- Taani.“;
- e) punkt 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Lammaste ja kitsede ning nende sperma ja embrüote liidusisene kaubandus
- Kehtivad järgmised tingimused.
- 4.1. Lambad ja kitsed:
- a) aretuslambad ja -kitsed, kes on ette nähtud toomiseks teistesse liikmesriikidesse kui need riigid, kus klassikalise skreipi risk on väike või millel on heakskiidetud riiklik skreipi kontrollimise programm:
 - i) on pärit põllumajandusettevõtetest, kus klassikalise skreipi risk on väike või kontrollitud; või
 - ii) on pärit liikmesriigist või selle piirkonnast, kus klassikalise skreipi risk on väike; või
 - iii) on juhul, kui tegemist on lammastega, ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, tingimusel et nad ei ole pärit põllumajandusettevõttest, mille suhtes kohaldatakse VII lisa B peatüki punktides 3 ja 4 sätestatud piiranguid;
 - b) kõikideks otstarveteks, välja arvatud koheseks tapmiseks ette nähtud lambad ja kitsed, kes tuuakse liikmesriikidesse, kus klassikalise skreipi risk on väike või millel on heakskiidetud riiklik skreipi kontrollimise programm:
 - i) on pärit põllumajandusettevõtetest, kus klassikalise skreipi risk on väike; või
 - ii) on pärit liikmesriigist või selle piirkonnast, kus klassikalise skreipi risk on väike; või
 - iii) on juhul, kui tegemist on lammastega, ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, tingimusel et nad ei ole pärit põllumajandusettevõttest, mille suhtes kohaldatakse VII lisa B peatüki punktides 3 ja 4 sätestatud piiranguid;
 - c) erandina punktides a ja b ei kohaldata kõnealustes punktides sätestatud nõudeid lammaste ja kitsede suhtes, keda peetakse ainult direktiivi 92/65/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti c kohaselt määratletud heakskiidetud asutustes, instituutides või keskustes või kes liiguvad ainult nende vahel;

- d) erandina punktides a ja b võib liikmesriigi pädev asutus lubada liidusisest kauplemist loomadega, kes ei vasta neis punktides sätestatud tingimustele, eeldusel et ta on saanud nende loomade sihtkohaks olevate liikmesriikide pädevatelt asutustelt eelneva nõusoleku ja loomad vastavad järgmistele tingimustele:
- i) loomad kuuluvad põllumajanduse jaoks kadumisohus olevasse kohalikku tõugu, nagu on viidatud delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 7 lõigetes 2 ja 3;
 - ii) loomad on kantud tõuraamatusse, mille on asutanud ja mida peab nõukogu direktiivi 89/361/EMÜ artikli 5 kohaselt lähteliikmesriigis ametlikult heakskiidetud tõuaretusorganisatsioon või -ühing või kõnealuse liikmesriigi ametiasutus, ning loomad tuleb kanda tõuraamatusse, mille on asutanud ja mida peab nõukogu direktiivi 89/361/EMÜ artikli 5 kohaselt sihtliikmesriigis ametlikult heakskiidetud tõuaretusorganisatsioon või -ühing või kõnealuse liikmesriigi ametiasutus;
 - iii) alapunktis ii osutatud tõuaretusorganisatsioonid või -ühingud või ametiasutused rakendavad lähte- ja sihtliikmesriigis kõnealuse tõu suhtes kaitseprogrammi;
 - iv) loomad ei ole pärit põllumajandusettevõttest, mille suhtes kohaldatakse VII lisa B peatüki punktides 3 ja 4 sätestatud piiranguid;
 - v) pärast punktis a või b sätestatud nõuetele mittevastavate loomade sisenemist sihtliikmesriigi vastuvõtvasse põllumajandusettevõttesse piiratakse kõigi kõnealuse ettevõtte lammaste ja kitsede liikumist VII lisa B peatüki punkti 3.4 kohaselt kolme aasta jooksul või seitsme aasta jooksul, kui sihtliikmesriik on väikese klassikalise skreipi riskiga või heakskiidetud riikliku skreipi kontrollimise programmiga liikmesriik.

Erandina käesoleva punkti esimesest lõigust ei kohaldata sellist liikumispiirangut käesoleva jao punkti 4.1 alapunkti d kohaste tingimuste alusel toimuva liidusisese loomadega kauplemise suhtes ega loomade riigisisese liikumise suhtes, kui loomad on ette nähtud viimiseks põllumajandusettevõttesse, kus aretatakse põllumajanduse jaoks kadumisohus olevat kohalikku tõugu, nagu on viidatud delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 7 lõigetes 2 ja 3, eeldusel et tõu suhtes rakendatakse direktiivi 89/361/EMÜ artikli 5 kohaselt heakskiidetud või tunnustatud tõuaretusorganisatsiooni või -ühingu või mõne ametiasutuse kaitseprogrammi.

Pärast alapunkti v teises lõigus osutatud liidusisest kauplemist või riigisisest liikumist piiratakse selle erandi alusel loomi vastu võtnud põllumajandusettevõtte või -ettevõtete kõigi lammaste ja kitsede liikumist kooskõlas alapunkti v esimese ja teise lõiguga.

4.2. Lammaste ja kitsede sperma ja embrüod:

- a) kogutakse loomadelt, keda on hoitud sünnist saadik pidevalt väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga põllumajandusettevõttes või -ettevõttes, v.a juhul, kui ettevõtte on seemendusjaam, eeldusel et seemendusjaam vastab punkti 1.3 alapunkti c alapunktis iv sätestatud tingimustele; või
- b) kogutakse loomadelt, keda on hoitud kogumisele eelneval kolmel aastal pidevalt põllumajandusettevõttes või -ettevõttes, mis on vastanud kolme aasta jooksul kõikidele punkti 1.3 alapunktides a kuni f sätestatud nõuetele, v.a juhul, kui ettevõtte on seemendusjaam, eeldusel et seemendusjaam vastab punkti 1.3 alapunkti c alapunktis iv sätestatud tingimustele; või
- c) kogutakse loomadelt, keda on hoitud sünnist saadik väikese või kontrollitud klassikalise skreipi riskiga riigis või selle piirkonnas; või
- d) kogutakse, kui tegemist on lambaspermaga, ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga isastelt lammastelt; või
- e) kui tegemist on lambaembrüotega, on need vähemalt ühe ARR-alleeliga.“

6. IX lisa asendatakse järgmisega:

„IX LISA

ELUSLOOMADE, EMBRÜOTE, MUNARAKKUDE JA LOOMSETE SAADUSTE IMPORT LIITU

B PEATÜKK

Veiste import

A JAGU

Import väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) loomad on sündinud ja pidevalt kasvanud riigis või piirkonnas või riikides või piirkondades, mis on komisjoni otsuse 2007/453/EÜ (*) kohaselt liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) loomad on identifitseeritud püsिमärgistussüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning ei puutu kokku järgmiste veistega:
 - i) kõik BSEsse nakatunud loomad;
 - ii) kõik veised, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos BSEsse nakatunud loomaga ning kes on uuringute tulemuste kohaselt selle perioodi vältel saanud sama saastunud sööta, või
 - iii) kui alapunktis ii osutatud uuringute tulemused ei ole lõplikud, kõik veised, kes on sündinud BSEsse nakatunud loomaga samas karjas 12 kuu jooksul pärast kõnealuse looma sündi;
- ning
- c) kui asjaomases riigis on esinenud algupäraseid BSE juhtumeid, on loomad sündinud:
 - i) pärast kuupäeva, mil jõustus keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ja kõrneid, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas; või
 - ii) pärast viimast algupärast BSE juhtumit esindava looma sünnikuupäeva, kui see toimus pärast alapunktis i osutatud söödakeelu jõustumise kuupäeva.

B JAGU

Import kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riik või piirkond on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud kontrollitud BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) loomad on identifitseeritud püsिमärgistussüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning ei puutu kokku järgmiste veistega:
 - i) kõik BSEsse nakatunud loomad;
 - ii) kõik veised, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos BSEsse nakatunud loomaga ning kes on uuringute tulemuste kohaselt selle perioodi vältel saanud sama saastunud sööta, või

- iii) kui alapunktis ii osutatud uuringute tulemused ei ole lõplikud, kõik veised, kes on sündinud BSEsse nakatunud loomaga samas karjas 12 kuu jooksul pärast kõnealuse looma sündi;
- c) loomad on sündinud:
 - i) pärast kuupäeva, mil jõustus keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ja kõrneid, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas; või
 - ii) pärast viimast algupärasest BSE juhtumit esindava looma sünnikuupäeva, kui see toimus pärast alapunktis i osutatud söödakeelu jõustumise kuupäeva.

C JAGU

Import määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riik või piirkond on otsuse 2007/453/EÜ alusel liigitatud määratlemata BSE riskiga riigi või piirkonnana;
- b) mäletsejaliste söötmine mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ja kõrnetega, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis või piirkonnas;
- c) loomad on identifitseeritud püsimärgistussüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning ei puutu kokku järgmiste veistega:
 - i) kõik BSEsse nakatunud loomad;
 - ii) kõik veised, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos BSEsse nakatunud loomaga ning kes on uuringute tulemuste kohaselt selle perioodi vältel saanud sama saastunud sööta, või
 - iii) kui alapunktis ii osutatud uuringute tulemused ei ole lõplikud, kõik veised, kes on sündinud BSEsse nakatunud loomaga samas karjas 12 kuu jooksul pärast kõnealuse looma sündi;
- d) loomad on sündinud:
 - i) vähemalt kaks aastat pärast kuupäeva, mil jõustus keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ja kõrneid, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas; või
 - ii) pärast viimast algupärasest BSE juhtumit esindava looma sünnikuupäeva, kui see toimus pärast alapunktis i osutatud söödakeelu jõustumise kuupäeva.

C PEATÜKK

Veistelt, lammastelt või kitsedelt saadud loomsete saaduste import

A JAGU

Tooted

Järgmiste veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste suhtes, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa järgmistes punktides, kohaldatakse sõltuvalt päritoluriigi BSE riski kategooriast käesoleva peatüki B, C või D jaos kehtestatud tingimusi:

- värske liha, nagu on määratletud lisa punktis 1.10;
- hakkliha, nagu on määratletud lisa punktis 1.13;
- mehhaaniliselt eraldatud lihamass, nagu on määratletud lisa punktis 1.14;

- lihavalmistised, nagu on määratletud lisa punktis 1.15;
- lihatooted, nagu on määratletud lisa punktis 7.1;
- sulatatud loomarasv, nagu on määratletud lisa punktis 7.5;
- kõrned, nagu on määratletud lisa punktis 7.6;
- želatiin, nagu on määratletud lisa punktis 7.7, v.a toornahast saadud želatiin;
- kollageen, nagu on määratletud lisa punktis 7.8, v.a toornahast saadud kollageen;
- töödeldud maod, põied ja sooled, nagu on määratletud lisa punktis 7.9

B JAGU

Import väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast

A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit saaduste importimise korral väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riik või piirkond on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
- c) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärinevad saadused ei sisalda määratletud riskiteguriga materjali määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisa punkti 1 tähenduses ega ole saadud sellisest materjalist;
- d) kui veised, kellelt saadused pärinevad, on pärit riigist või piirkonnast, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud kontrollitud või määratlemata BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, võib erandina käesoleva jao punktist c importida rümpasid, poolrümpasid või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpasid, samuti veerandrümpasid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalganglion. Sellise impordi korral identifitseeritakse veiserümpad või rümbalõiked, mis sisaldavad käesoleva määruse V lisa punkti 1 kohaselt määratletud riskiteguriga materjaliks loetavat selgroogu, selgelt nähtava punase triibu abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 artiklis 13 või 15 osutatud märgisel. Lisaks märgitakse täiendav teave selgroo eemaldamist vajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta ühisele veterinaariaalasele sisenemisdokumendile (CVED), millele viidatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 136/2004 artikli 2 lõikes 1;
- e) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärinevad saadused ei sisalda veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassi ega ole saadud sellisest materjalist, v.a juhul, kui veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, kus ei ole esinenud algupäraseid BSE juhtumeid;
- f) veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole pärast uimastamist tapetud ega surmatud koljuõõnde süstitud gaasiga või tapetud pärast uimastamist kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga, v.a juhul, kui veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;

- g) kui veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, on pärit riigist või piirkonnast, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud määratlemata BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, ei ole neid söödetud liha-kondijahu ega kõrnetega, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas;
- h) kui veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, on pärit riigist või piirkonnast, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud määratlemata BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, on saadusi toodetud ja käideldud viisil, mis tagab, et nad ei sisalda konditustamise käigus kahjustatud närvi- ja lümfikudesid ega ole nendega saastunud.

C JAGU

Import kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast

1. A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste importimise korral kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
 - a) riik või piirkond on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud kontrollitud BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
 - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
 - c) veised, lambad ja kitsed, kellelt eksporditavad loomsed saadused pärinevad, ei ole pärast uimastamist surmatud kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga;
 - d) veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsed saadused ei sisalda määratletud riskiteguriga materjali käesoleva määruse V lisa punkti 1 tähenduses ega veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassi ega ole saadud sellisest materjalist.
2. Veistelt pärit loomsete saaduste puhul võib erandina punkti 1 alapunktist d importida rümpasid, poolrümpasid või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpasid, samuti veerandrümpasid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalganglion.
3. Kui selgroo eemaldamine on vajalik, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümpad või rümbalõiked selgelt nähtava punase triibu abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 artiklis 13 või 15 osutatud märgisel.
4. Impordi puhul lisatakse teave selgroo eemaldamist vajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta ühisele veterinaariaalasele sisenemisdokumendile (CVED), millele on viidatud määruse (EÜ) nr 136/2004 artikli 2 lõikes 1.
5. Kui sooled pärinevad väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb töödeldud soolte importimise korral esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
 - a) riik või piirkond on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud kontrollitud BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
 - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud väheolulise BSE riskiga riigis või piirkonnas ning on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;

- c) kui sooled on saadud riigist või piirkonnast, kus on esinenud algupäraseid BSE juhtumeid:
 - i) loomad on sündinud pärast kuupäeva, mil jõustus keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistest pärit liha-kondijahu ja kõrneid; või
 - ii) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit tooted ei sisalda määratletud riskiteguriga materjali käesoleva määruse V lisa punkti 1 tähenduses ega ole saadud sellisest materjalist.

D JAGU

Import määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast

1. A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste importimise korral määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
 - a) veistele, lammastele ja kitsedele, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole kunagi söödetud mäletsejalistelt pärit liha-kondijahu ega kõrneid, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas, ning need loomad on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
 - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole pärast uimastamist tapetud kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga;
 - c) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärinevad tooted ei sisalda järgmist materjali ega ole sellest saadud:
 - i) määratletud riskiteguriga materjal käesoleva määruse V lisa punkti 1 tähenduses;
 - ii) konditustamise käigus kahjustatud närvi- ja lümfikude;
 - iii) veiste, lammaste ja kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamass.
2. Veistelt pärit loomsete saaduste puhul võib erandina punkti 1 alapunktist c importida rümpasid, poolrümpasid või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpasid, samuti veerandrümpasid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalganglion.
3. Kui selgroo eemaldamine on vajalik, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümbad või rümbalõiked selgelt nähtava punase triibu abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 artiklis 13 või 15 osutatud märgisel.
4. Impordi puhul märgitakse täiendav teave selgroo eemaldamist vajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta ühisele veterinaariaalasele sisenemisdokumendile (CVED), millele on viidatud komisjoni määruse (EÜ) nr 136/2004 artikli 2 lõikes 1.
5. Kui sooled pärinevad väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb töödeldud soolte importimisel korral esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
 - a) riik või piirkond on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud määratlemata BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
 - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud väheolulise BSE riskiga riigis või piirkonnas ning on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
 - c) kui sooled on saadud riigist või piirkonnast, kus on esinenud algupäraseid BSE juhtumeid:
 - i) on loomad sündinud pärast kuupäeva, mil jõustus keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistest pärit liha-kondijahu ja kõrneid; või
 - ii) ei sisalda veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsed saadused määratletud riskiteguriga materjali käesoleva määruse V lisa punkti 1 tähenduses ega ole saadud sellisest materjalist.

D PEATÜKK

Veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja neist valmistatud toodete import A

A JAGU

Loomsed kõrvalsaadused

Käesolevat peatükki kohaldatakse järgmiste määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punktis 1 määratletud loomsete kõrvalsaaduste suhtes ja kõnealuse määruse punktis 2 määratletud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes, tingimusel et need kõrvalsaadused ja kõrvalsaadustest saadud tooted on saadud veistelt, lammastelt ja kitsedelt:

- a) 2. kategooria materjalist saadud sulatatud rasvad, mis on ette nähtud kasutamiseks orgaaniliste väetiste või mullaparandusainetena määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punkti 22 tähenduses;
- b) 2. kategooria materjalist saadud kondid ja konditooted;
- c) 3. kategooria materjalist saadud sulatatud rasvad, mis on ette nähtud kasutamiseks orgaaniliste väetiste või mullaparandusainete või söödana määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 punkti 22 või 25 tähenduses;
- d) lemmikloomatoit, kaasa arvatud koerte närimiskondid;
- e) veretooted;
- f) töödeldud loomsed valgud;
- g) 3. kategooria materjalist saadud kondid ja konditooted;
- h) želatiin ja kollageen, mis ei ole saadud toornahast;
- i) 3. kategooria materjal ja sellest saadud tooted, v.a punktides c–h nimetatud tooted ja välja arvatud:
 - i) toornahad, töödeldud nahad;
 - ii) toornahast saadud želatiin ja kollageen;
 - iii) rasva derivaadid.

B JAGU

Veterinaartõend

Käesoleva peatüki A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete impordi korral tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) loomne kõrvalsaadus või sellest saadud toode:
 - i) ei sisalda määratletud riskiteguriga materjali käesoleva määruse V lisa punkti 1 tähenduses ega ole saadud sellisest materjalist; ning
 - ii) ei sisalda veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassi ega ole saadud sellisest materjalist, v.a juhul, kui veised, lambad ja kitsed, kellelt loomne kõrvalsaadus või sellest saadud toode pärineb, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, kus ei ole esinenud algupäraseid BSE juhtumeid; ning
 - iii) on saadud loomadelt, keda ei ole pärast uimastamist surmatud kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga, v.a juhul, kui loomad on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka; või

- b) loomne kõrvalsaadus või sellest saadud toode ei sisalda ega ole saadud muust veistelt, lammastelt või kitsedelt pärinevast materjalist kui see, mis on saadud loomadelt, kes on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka.

Lisaks käesoleva jao punktide a ja b nõuete järgimisele tuleb A jaos osutatud loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete puhul, mis sisaldavad lammastelt või kitsedelt saadud piima või piimatooteid ning mis on ette nähtud söödaks, esitada impordi korral veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- c) lambaid ja kitsi, kellelt kõnealused loomsed kõrvalsaadused või neist saadud tooted on saadud, on peetud sünnist saadik pidevalt riigis, kus on täidetud järgmised tingimused:
- i) klassikalise skreipi juhtumitest teatamine on kohustuslik;
 - ii) riigis on olemas teadlikustamis-, seire- ja järelevalvesüsteem;
 - iii) põllumajandusettevõtete suhtes, kus on lambad või kitsed, kohaldatakse TSE kahtluse või klassikalise skreipi kinnitamise korral ametlikke piiranguid;
 - iv) klassikalisse skreipisse haigestunud lambad ja kitsed tapetakse ja hävitatakse viivitamata;
 - v) lammaste ja kitsede söötmine mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrnetega, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis vähemalt viimase seitsme aasta jooksul;
- d) lamba- või kitsepiim ja piimatooted on pärit põllumajandusettevõtetest, kus ei ole kehtestatud seoses TSE kahtlusega ametlikku piirangut;
- e) lamba- või kitsepiim ja piimatooted on pärit põllumajandusettevõtetest, kus viimasel seitsmel aastal ei ole diagnoositud klassikalise skreipi juhtumit või kus pärast klassikalise skreipi juhtumi kinnitamist:
- i) on surmatud ja hävitatud või tapetud kõik lambad ja kitsed, v.a ARR/ARR-genotüübiga tõujäärad, vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita aretusused ning teised vähemalt ühe ARR-alleeliga lambad; või
 - ii) on tapetud ja hävitatud kõik loomad, kelle puhul leidis kinnitust nakatumine klassikalisse skreipisse, ning ettevõttes on toimunud viimasest klassikalise skreipi juhtumi kinnitamisest alates vähemalt kahe aasta jooksul tõhustatud TSE seire, mis hõlmab muu hulgas X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsete meetodite kohaselt tehtud ja negatiivseid tulemusi andnud kontrolle TSE esinemise suhtes kõikide järgmiste üle 18 kuu vanuste loomade, välja arvatud ARR/ARR-genotüübiga lammaste puhul:
 - inimitoiduks tapetud loomad; ning
 - loomad, kes on põllumajandusettevõttes surnud või tapetud, ent kes ei tapetud haiguste likvideerimise programmi raames.

E PEATÜKK

Lammaste ja kitsede import

Liitu imporditavate lammaste ja kitsede puhul tuleb esitada veterinaartõend, milles kinnitatakse, et neid on hoitud sünnist saadik pidevalt riigis, kus on täidetud järgmised tingimused:

- 1) klassikalise skreipi juhtumitest teatamine on kohustuslik;
- 2) riigis on olemas teadlikustamis-, seire- ja järelevalvesüsteem;
- 3) klassikalisse skreipisse haigestunud lambad ja kitsed tapetakse ja hävitatakse viivitamata;
- 4) lammaste ja kitsede söötmine mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrnetega, nagu need on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis vähemalt viimase seitsme aasta jooksul;

Lisaks punktides 1–4 sätestatud tingimustele kinnitatakse veterinaartõendis, et:

- 5) aretuse otstarbel liitu imporditavate lammaste ja kitsede puhul, kes tuuakse muudesse liikmesriikidesse kui väikese klassikalise skreipi riskiga riikidesse või heakskiidetud riikliku skreipi kontrollimise programmiga riikidesse, mis on loetletud VIII lisa A peatüki A jao punktis 3.2, on täidetud järgmised tingimused:
 - a) imporditavad lambad ja kitsed on pärit põllumajandusettevõttest või -ettevõtetest, mis vastavad VIII lisa A peatüki A jao punkti 1.3 tingimustele; või
 - b) nad on ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad ja nad on pärit põllumajandusettevõttest, kus kahel viimasel aastal ei ole kehtestatud BSE või klassikalise skreipi tõttu ametlikku liikumispiirangut;
- 6) kõikideks otstarveteks, välja arvatud koheseks tapmiseks ette nähtud lammaste ja kitsede puhul, kes imporditakse liitu ja tuuakse väikese klassikalise skreipi riskiga liikmesriikidesse või heakskiidetud riikliku skreipi kontrollimise programmiga liikmesriikidesse, mis on loetletud VIII lisa A peatüki A jao punktis 3.2, on täidetud järgmised tingimused:
 - a) nad tuuakse põllumajandusettevõttest või -ettevõtetest, kus on täidetud VIII lisa A peatüki A jao punkti 1.2 tingimused; või
 - b) nad on ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad ja nad on pärit põllumajandusettevõttest, kus kahel viimasel aastal ei ole kehtestatud BSE või klassikalise skreipi tõttu ametlikku liikumispiirangut.

F PEATÜKK

Tehistingimustes peetavatelt ja looduslikelt hirvlastelt saadud loomsete saaduste import

1. Kui määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktides 1.10, 1.13, 1.15 ja 7.1 määratletud tehistingimustes peetavatelt hirvlastelt pärinevat värsket liha, hakkliha, lihavalmistisi ja lihatooteid imporditakse liitu Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, peab veterinaartõendiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

„Käesolev toode sisaldab ainult liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb tehistingimustes peetavatelt hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kurnatustõve suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil ning uurimistulemused on olnud negatiivsed, ja see ei pärine loomadelt, kes on pärit karjast, milles on kinnitatud kroonilise kurnatustõve esinemine või milles selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.“

2. Kui määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktides 1.10, 1.13, 1.15 ja 7.1 määratletud looduslikelt hirvlastelt pärinevat värsket liha, hakkliha, lihavalmistisi ja lihatooteid imporditakse liitu Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, siis peab veterinaartõendiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

„Käesolev toode sisaldab ainult liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb looduslikelt hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kurnatustõve suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil ning uurimistulemused on olnud negatiivsed, ja see ei pärine loomadelt, kes on pärit piirkonnast, kus viimase kolme aasta jooksul on kinnitatud kroonilise kurnatustõve esinemine või kus selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.“

H PEATÜKK

Lammaste ja kitsede sperma ja embrüote import

Liitu imporditava lamba- ja kitsesperma ja -embrüote puhul esitatakse veterinaartõend, milles kinnitatakse, et:

- 1) doonorloomi on peetud sünnist saadik pidevalt riigis, kus on täidetud järgmised tingimused:
 - a) klassikalise skreipi juhtumitest teatamine on kohustuslik;
 - b) riigis on olemas teadlikustamis-, seire- ja järelevalvesüsteem;

- c) klassikalisse skreipisse haigestunud lambad ja kitsed tapetakse ja hävitatakse viivitamata;
 - d) lammaste ja kitsede söötmise mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrnetega, nagu on määratletud OIE maismaaloomade tervishoiu eeskirjas, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis vähemalt viimase seitsme aasta jooksul; ning
- 2) doonorloomi on eksporditava sperma või embrüote kogumisele eelnenud viimase kolme aasta jooksul pidevalt peetud põllumajandusettevõttes või -ettevõtetes, kus olid kõnealuse perioodi jooksul täidetud VIII lisa A peatüki A jao punkti 1.3 alapunktides a–f sätestatud tingimused, v.a arvatud juhul, kui ettevõtte on seemendusjaam, eeldusel et seemendusjaam vastab punkti 1.3 alapunkti c alapunktis iv sätestatud tingimustele; või
- a) kui tegemist on lambaspermaga, on sperma kogutud ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga isastelt lammastelt; või
 - b) kui tegemist on lambaembrüotega, on need vähemalt ühe ARR-alleeliga.
- (*) Komisjoni 29. juuni 2007. aasta otsus 2007/453/EÜ, millega määratakse BSE ohu alusel liikmesriikide, kolmandate riikide või nende piirkondade BSE staatus (ELT L 172, 30.6.2007, lk 84).“